

سلسله مباحث مهدویت

مهدویت و جهانی سازی

علی اصغر رضوانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

انتشارات مسجد مقدس جمکران

☐	نام کتاب:	مهدویت و جهانی سازی
☐	مؤلف:	علی اصغر رضوانی
☐	صفحه آرا:	امیرسعید سعیدی
☐	ناشر:	انتشارات مسجد مقدس جمکران
☐	تاریخ نشر:	تابستان ۱۳۸۵
☐	نوبت چاپ:	اول
☐	چاپ:	سرور
☐	تیراژ:	۳۰۰۰ جلد
☐	قیمت:	۲۵۰ تومان
☐	شابک:	X - ۲۹ - ۰ - ۹۷۳ - ۹۶۴

☐	مرکز پخش:	انتشارات مسجد مقدس جمکران
☐	فروشگاه بزرگ کتاب واقع در صحن مسجد مقدس جمکران	
☐	تلفن و نمابر:	۷۲۵۳۷۰۰ ، ۷۲۵۳۳۴۰ - ۰۲۵۱
☐	قم - صندوق پستی:	۶۱۷

«حق چاپ مخصوص ناشر است»

مهدویت و جهانی سازی

تألیف: علی اصغر رضوانی

فهرست مطالب

۷	مقدمه ناشر
۹	پیشگفتار
۱۰	دیدگاه‌های مربوط به جهانی شدن
۱۰	دیدگاه‌های شکلی جهانی شدن
۱۵	نگرش‌ها به ماهیت جهانی شدن
۱۷	۱- نگرش مدرن - لیبرال دموکراسی
۱۹	۲- نگرش نئومارکسیستی
۲۰	۳- نگرش پست مدرنیست
۲۲	ریشه‌های تاریخی جهانی شدن
۲۲	نسبت حکومت مهدوی با جهانی‌سازی غربی
۲۴	نقد مبانی فکری جهانی‌سازی غربی
۲۴	۱- انسان محوری
۲۵	۲- سکولاریسم (جدایی دین از سیاست و زندگی اجتماعی)
۲۶	۳- لیبرالیسم (آزادی بی‌بند و قید)
۲۶	۴- حس گرایی، و تجربه گرایی
۲۹	چالش‌ها و فرصت‌های جهانی شدن

- ۳۰ جنبه‌های منفی جهانی شدن
- ۳۱ جهانی شدن در منابع دینی
- ۳۱ الف: دولت جهانی در قرآن کریم
- ۳۲ ب: دولت جهانی در روایات
- ۳۳ امتیازات طرح اسلام
- ۳۹ سلسله کتب چاپ شده از مؤلف پیرامون مهدویت
- ۴۱ فهرست منشورات مسجد مقدس جمکران

مقدمه ناشر

در عصر کنونی که دشمنان بشریت، افکار و عقاید انحرافی را در جامعه جهانی ترویج می‌کنند و منجی موعود واقعی را برای حیات و قدرت پوشالی و کاخ عنکبوتی خود خطرناک می‌دانند، درصدد ایجاد انحراف فرهنگی برآمده‌اند و با پوچ‌گرایی، جامعه بشری و اخلاق و رفتار نیکو را مورد تعرض قرار داده‌اند، برآن شدیم تا حقیقت مهدویت را با سلسله مباحث مختصر منجی موعود برای مشتاقان علم و فضیلت عرضه نماییم.

امید است مورد توجه حضرت حقّ جلّ و علا قرار گیرد.

مدیر مسؤول انتشارات
مسجد مقدّس جمکران
حسین احمدی

پیشگفتار

جهانی شدن یکی از مسائل مهم جهان امروز است که بسیاری از اندیشمندان درباره آن دست به قلم برده‌اند، جهانی شدن ابعاد و جنبه‌های مختلفی دارد که به موجب آن برداشت‌های مختلف و تعاریف متعددی نسبت به این مسئله ارائه شده است. دانشوران و اندیشمندان درباره شکل‌گیری این پدیده اختلاف نظر دارند. برخی از آن‌ها بر این باورند که این پدیده بر اثر پیشرفت فن‌آوری ارتباطات، فشردگی مکان و زمان، و آگاهی مردم نسبت به امور جهانی به وجود آمده است. و برخی دیگر بر این باورند که جهانی شدن از طرف استعمارگران و سرمایه‌داران تیوریزه شده که آمریکا در رأس آن‌ها قرار گرفته است. و گروهی از اندیشمندان بر این باورند که جهانی شدن یک پدیده گریزناپذیر است که نمی‌تواند یک پروسه یا پروژه تلقی شود، ولو این که صاحبان قدرت و تکنولوژی از این پدیده بیشتر بهره می‌برند، و تبلیغاتی را به سایر جهان به نفع خود گسترش می‌دهند. جهانی شدن پدیده‌ای است که برای مقولات اجتماعی به ویژه دین اسلام یا ادیان دیگر چالش‌ها و فرصت‌هایی را به وجود آورده است. اینک به بررسی این موضوع جدید می‌پردازیم.

دیدگاه‌های مربوط به جهانی شدن

دیدگاه‌های مربوط به جهانی شدن از دو لحاظ (شکلی و ماهوی) می‌تواند طبقه‌بندی شود. لحاظ شکلی آن عبارت است از دیدگاه‌های مربوط به شکلی جهانی شدن که آیا جهانی شدن یک پروسه تاریخی است؟ یا این که یک پروژه‌ای است که از طرف غربی‌ها و نظام سرمایه‌داری و لیبرالیستی راه‌اندازی شده است. یا این که جهانی شدن یک پدیده گریزناپذیر است که نمی‌تواند به عنوان پروسه یا پروژه تلقی شود. لحاظ ماهوی آن عبارت است از دیدگاه‌های مربوط به ماهیت و چیستی جهانی شدن که در رابطه با این لحاظ نگرش‌های مختلفی وجود دارد. از جمله نگرش دینی - سنتی، نگرش مدرن و لیبرال دموکراسی، نگرش نئو مارکسیستی و نگرش پست مدرنیست.

دیدگاه‌های شکلی جهانی شدن

به لحاظ شکلی در موضوع جهانی شدن دیدگاه‌های مختلفی وجود دارد:

۱- پروسه جهانی شدن

برخی از اندیشوران و پژوهشگران براین باورند که جهانی شدن یک پروسه تاریخی است که بر اثر پیشرفت تکنولوژی و ارتباطات مثل تلفن، تلویزیون، ماهواره، رایانه و امثال آن به وجود آمده است. طبق نظر آن‌ها این وسائل موجب آشنایی ملل جهان نسبت به فرهنگ‌ها، ادیان و ایدئولوژی‌های مختلف ملل شده و آشنایی آن‌ها به این مسائل باعث توجه بیشتر آن‌ها نسبت به امور جهانی گشته است. این امر پدیده جهانی شدن را فراهم ساخته که جوامع قرن ۲۱ آن را تجربه می‌کنند. و در نتیجه زمینه گفت‌وگوی بین

ملل مختلف جهان راجع به مسائل فرهنگی و ایدیولوژی باز شده و به این سمت می‌روند که یک فرهنگ یا ایدیولوژی مشترک جهانی پیدا کنند. به عبارت دیگر، پیشرفت تکنولوژی و ارتباطاتی موجب آگاهی مردم جهان نسبت به امور جهانی شده است.

انسان امروزی نه تنها به مسائل محلی و ملی مخصوص خود مشغول است، بلکه او نیز به مسائل جهانی نظر دارد، جوامع امروزی آرزو دارند که یک نظام مشترک برپا شود، فرهنگ جدیدی که مورد قبول جهانیان و مطلوب جوامع بشری است، ایجاد شود، تا با آن، مشکلات جوامع بشری از قبیل جنگ، تروریست، محیط زیست و امثال آن از بین برود، و در نتیجه، دنیای نوین و وضعیت مطلوب برای انسان فراهم شود.^۱

به این ترتیب روشن می‌شود که جهانی شدن طبق این دیدگاه محصول پیشرفت تکنولوژی و ارتباطات است که موجب فشرده شدن زمان و مکان شده است.^۲

۲- پروژه جهانی شدن

برخی دیگر از اندیشمندان چون فرانسیس فوکویاما، تامیلسون، دیوید هلد، ادوارد سعید، و روزه گارودی و امثال آن‌ها جهانی شدن را یک پروژه غربی می‌دانند، طبق این نگرش جهانی شدن جز ادامه رسالت دیرین انسان سفید

۱. بهروز لک "سیاست و مهدویت" ص ۱۲.

۲. همان، از فرهنگ رجایی، پدیده جهانی شدن: وضعیت بشری و تمدن اطلاعاتی، ترجمه عبدالحسین آذرنگ، تهران، نشر آگاه ۱۳۸۰ ش.

سرمایه‌داری غربی نیست، غربی‌ها در صددها در صددها همه جهان را تحت کنترل و سیطره خود در آورند. جهانی شدن همان لباس جدید مستعمرین غربی است که برنامه استعماری قدیم خود را با آن می‌پوشانند. جهانی شدن همان جهانی سازی غربی است که در رأس آن‌ها آمریکا است، جهانی شدن به این معنا آمریکایی سازی جهان می‌باشد. آمریکا و استعمار جهانی تلاش می‌کنند و همت می‌گذارند هنجارها و ارزش‌های غربی و آمریکایی را در جهان گسترش دهند، آن‌ها از تاریخ تلخ جنگ‌ها و استعمار نظامی خود عبرت گرفته، و احساس کنند که با جنگ و تهاجم نظامی و استعمارگری نخواهند توانست بر همه جهان تسلط پیدا کنند، بدین سبب سلطه‌جویی خود را با استراتژی نوین که همان تهاجم فرهنگی و تبلیغات است عوض کرده‌اند. آن‌ها با تهاجم فرهنگی و تبلیغات گسترده با بهره‌برداری از وسائل تکنولوژی و ارتباطات پیشرفته تا حدودی توانسته‌اند فرهنگ خود را به عنوان فرهنگ غالب و برتر به جهانیان معرفی کنند. آن‌ها نظام لیبرالیستی و سرمایه‌داری را به عنوان الگو و بهترین فرهنگ‌ها به جهانیان ابلاغ می‌کنند، به ویژه پس از فروپاشی شوروی سوسیالیستی و کمونیستی، تبلیغات غربی‌ها بیشتر شد، و به جهانیان ابراز کردند که دیگر طرف مقابل و هم‌ردیف نظام سرمایه‌داری نیست. و کار تا بدینجا پیش رفت که تک قطبی شدن جهان را ادعا کنند. بدین سبب برخی از محققان به پا خواسته و به نقد روند جهانی سازی غربی پرداختند، از جمله کسانی که این روند را نقد کرده است می‌توان افرادی چون تامیلسون، دیوید هلد، ادوارد سعید، وروژه گارودی و امثال آن‌ها را نام برد. از دیدگاه تامیلسون

فرهنگ جهانی شده‌ای که امروز شاهد آن هستیم برخواسته از سیر طبیعی و مبتنی بر هرج و مرج نیست، جهانی شدن امروز از جمع بین تجارب و نیازهای بشریت تشکیل نیافته است، جهانی شدن امروز همان حاکم گشتن فرهنگ غربی که در حال حاضر از توان بیشتری برخوردار است می‌باشد.^۱ یعنی می‌توان گفت که جهانی شدن امروز از نظر تامیلسون جز جهانی سازی فرهنگ غربی نیست.

روژه گارودی راجع به این موضوع می‌گوید: «جهانی سازی نظامی است که قدرت‌مندان را با ادعای روابط آزاد و آزادی بازار قادر می‌سازد تا اصنافی از دیکتاتورهای ضد انسانی را به مستضعفان تحمیل نمایند».^۲

او با این بیان روشن نموده که جهانی شدن مساوی با غربی سازی است که به نفع آمریکا منتهی می‌شود. کسانی که با روند جهانی شدن مخالفند این قرائت از جهانی شدن را مورد تأیید قرار داده‌اند. برخی از طرفداران جهانی شدن مثل فرانسیس فوکویاما، ساموئیل هانتینگتون نیز به این دیدگاه گرایش دارند و جهانی شدن غربی را مورد تأیید قرار می‌دهند. فوکویاما از نظام لیبرالیستی و سرمایه‌داری حمایت کرده و جهانیان را برای رسیدن به پیشرفت و رفاه، به پیروی از این نام دعوت کرده است. رسیدن به پیشرفتی همه جانبه بنا بر نظر او فقط در سایه آن نظام میسر خواهد بود. نظام غربی تنها نظامی

۱. قدیر نصری «چیستی جهانی شدن» فصل نامه مطالعات راهبردی، س ۴ ش ۳، مسلسل ۱۳، ص ۲۹۶.

۲. احمد همدانی "جهانی شدن پدیده‌ای تاریخی است" ابرار ۲۷ مرداد ۱۳۷۹.

است که می‌تواند جهانی باشد، او نیز بر این نکته تأکید دارد که لیبرال دموکراسی می‌تواند نقطه تکامل ایدئولوژیک و آخرین شکل حکومت بشری باشد.^۱ ساموئیل هانتینگتون نیز معتقد است که نظام غربی و لیبرال دموکراسی آخرین شکل حکومت بشری است که بر جهان حاکم می‌شود، فرهنگ غربی تنها فرهنگی است که در جهان غالب گشته است. و جهانیان طبق نگرش او به فرهنگ و نظام غربی گرایش پیدا می‌کنند و پیشرفته می‌شوند.^۲

طبیعتاً این قرائت از جهانی شدن به هیچ وجه با مهدویت اسلامی سازگاری ندارد. و بسیاری از مخالفان جهانی شدن، این معنا را اخذ کرده‌اند و آن را رد و نقد می‌کنند. آن‌ها در واقع با روند جهانی شدن فعلی و هژمونی غربی مخالفند، نه این که مخالف برقراری نظام واحد جهانی باشند. لذا برخی از اندیشوران پروژه بودن جهانی شدن را رد می‌کنند و بر این اعتقاد هستند که عوامل مختلفی وجود دارد که روند جهانی شدن را به وجود آورده‌اند.

۳- پدیده جهانی شدن

گروهی از اندیشمندان چون آر جان آپادوریا بر این باورند که از روند جهانی شدن به طور کلی نمی‌توان به عنوان پروسه تاریخی برداشت کرد، کما این که نمیتوان آن را به عنوان پروژه غربی تلقی کرد، بلکه می‌توان هر دو را از عوامل پیدایش جهانی شدن محسوب نمود. جهانی شدن یک پدیده است که

۱. فرانسیس فوکویاما «فرجام تاریخ و آخرین انسان»، ترجمه علی رضا طیب، فصل‌نامه سیاست خارجی ش ۲ و ۳، ۱۳۷۲.

۲. ساموئیل، هانتینگتون «نظریه برخورد تمدن‌ها» ترجمه مجتبی امیری ص ۱۶.

بر اثر عوامل گوناگون از قبیل فن‌آوری، ایدیولوژی، قومیت آگاهی مردم نسبت به امور جهانی به سبب وجود رسانه‌های ارتباطی به وجود آمده است. طبق این نگرش جهانی شدن محصول چند عامل می‌باشد که آرگان آپادوریا در مقاله معروف خود پنج عامل را نام می‌برد که عبارتند از عامل فن‌آوری، ایدیولوژی، سرمایه، قومیت و رسانه‌های ارتباطی که همه آن‌ها وضعیتی را ایجاد کرده‌اند که در پیدایش روند جهانی شدن نقش خاص خود را داشته‌اند. بدین سبب به طور کلی نمی‌توان آن را پروسه یا پروژه، طبیعی یا تعمدی تلقی کرد بلکه بخشی از آن‌ها در شکل‌گیری پدیده جهانی شدن نقش به‌سزایی داشته، و برخی دیگر در وسعت بخشی از این روند نقش داشته‌اند.^۱

نگرش‌ها به ماهیت جهانی شدن

به لحاظ ماهوی نیز دیدگاه‌های متفاوتی نسبت به چیستی جهانی شدن وجود دارد:

برخی از نظریه پردازان جهان سوم به دو نوع جهانی شدن (جهانی شدن مصطلح و جهانی شدن واقعی) قائلند. آن‌ها بین جهانی شدن مصطلح و جهانی شدن متصور و واقعی تفکیک کرده است. جهانی شدن مصطلح را ریشه در تحولات سرمایه‌داری غربی می‌دانند.

طرفداران سرمایه‌داری درصددند از روند جهانی شدن به سود بیشتری دست یابند و در تلاش هستند تضادهایی که نظام سرمایه‌داری هم به لحاظ

۱. "جامعه‌شناسی سیاسی معاصر" محمد تقی دلفروز، انتشارات کویر، تهران ۱۳۸۰ ص ۱۱۴.

نظری و معرفتی و هم به لحاظ اقتصادی - اجتماعی با آن مواجه است توجیه کنند. بنابر نگرش آنان این تضاد در ذات مبانی مدرنیته نهفته است. اومانیزم و خرد خود بنیاد و تجربه گرایی که مابین سرمایه داری را تشکیل می دهند، به نفی خدا انجامیده است، نفی و انکار خدا به مثابه نفی ذات و غایت برای انسان می باشد، بدین سبب جهانی شدن مصطلح نمی تواند به طور کامل در دنیا پیاده شود. جهانی شدن واقعی فقط در سایه دین شامل خدا می تواند تحقق پیدا کند.^۱

تنها دین و مکتب حق است که می تواند جهانی باشد، ما معتقدیم تنها دین و مکتبی که می تواند جهانی باشد، مکتب اسلام است. و اساساً مفهوم خاتمیت همین است. اگر ما معتقدیم پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله خاتم تمام انبیا است و پس از او دیگر هیچ پیامبری نیست، معنی آن این است که این دین جهانی است؛ برای همه و برای همیشه»

با این بیان روشن می شود که تنها جهانی شدنی امکان وجودی دارد که با جهان و خالق هستی سازگاری داشته باشد. ولی بسیاری دیگر از اندیشمندان جهان سوم و متفکران جهان اسلام چون دکتر حسن حنفی، ابراهیم ابوریح، بر این اعتقادند که جهانی شدن جز شیوه استعمار نوین غربی ها نیست. بدین سبب بیشتر نظریه پردازان اسلام و جهان سوم نگرش خوشی راجع به جهانی شدن نداشته اند.

۱. عماد افروغ "ما و جهانی شدن" از ماهنامه داخلی گزارش گفتمان / کانون اندیشه جوان؟ پیش شماره سوم ۱۳۸۱.

۱ - نگرش مدرن - لیبرال دموکراسی

اصطلاح مدرن از ریشهٔ لاتین اقتباس گردیده است که به معنای (به روز بودن یا در جریان بودن) است. مدرنیسم به شیوه‌های نوین در مقابل شیوه‌های سنتی به کار رفته است، مدرنیسم به شیوه‌هایی از زندگی یا سازمان اجتماعی مربوط می‌شود که از سدهٔ هفدهم به بعد در اروپا پیدا شد و به تدریج نفوذ کم و بیش جهانی پیدا کرد.^۱

به عقیدهٔ (گیدنز ۱۳۷۷) بارزترین خصائص و عناصر مدرنیسم عبارتند از: سکولاریستی فراگیر، کاپیتالیسم، دموکراسی لیبرال، فردگرایی، عقل‌گرایی، و انسان‌گرایی. این خصایص آزادی گسترده را به انسان مدرن بخشیده است به گونه‌ای که از مرزهای سنتی و دینی فراتر رفته و خدا را از زندگی اجتماعی و سیاسی انسان دور ساخته است. به عبارت دیگر انسان مدرن از حکومت کلیسای مستبد جدا و آزاد شده است.

طرفداران مدرنیته، پیشرفت‌های علمی و تکنولوژی را مرهون آن اصول می‌دانند، به همین دلیل اغلب اندیشمندان غربی بر این باورند که جهانی شدن محصول مدرنیته است. آن‌ها طبق اصول مدرنیسم روند جهانی شدن را تفسیر و تحلیل کرده‌اند.

گیدنز سعی کرده بین چهار رکن مدرنیته که عبارتند از نظام سرمایه‌داری، صنعت‌گرایی، نظارت و کنترل به ویژه کنترل سیاسی دولت - ملت، و قدرت نظامی و بین چهار رکن متجانس دیگر که عبارتند از اقتصاد سرمایه‌داری

۱. آنتونی گیدنز "پیامدهای مدرنیته" ترجمهٔ محسن ثلاثی تهران ۱۳۷۷ ص ۴.

جهانی، تقسیم کار بین‌المللی، سیستم دولت - ملت، نظم جهانی که ابعاد جهانی شدن از آن‌ها تشکیل شده است ارتباط برقرار نماید.^۱

نظم جهانی که جوامع بشری به آن سمت پیش می‌روند از دیدگاه گیدنز همان مدرنیته بزرگ شده یا جهانی شدن مدرنیته است. او جهانی شدن را مدرنیته بزرگ شده می‌داند. طبق نگرش مدرن، جهانی شدن همان اوج مدرنیته است. آن‌ها روند جهانی شدن را با مدرنیته پیوند زده‌اند، به گونه‌ای که این روند را از اصول مدرنیته جداناپذیر می‌دانند. رابرتسون از جهانی شدن به عنوان مدرنیته بزرگ شده یاد کرده است.^۲ او بر این باور است که جهانی شدن پیوند تنگاتنگ با مدرنیته دارد جهانی شدن محصول تلاش‌های مدرنیزاسیون است که در سال‌های پیش با موانع و مشکلاتی از طرف سنت‌گرایان و بنیادگرایانی رو به رو بودند که نتوانستند عقائد و اصول خود را در جهان پیاده کنند، اما با کمک تکنولوژیک و شبکه‌های رایانه‌ای (اینترنت) تا حدودی توانسته‌اند اصول مدرنیته را دوباره زنده کنند، و به سطح جهانی گسترش دهند. جهانی شدن محصول فرهنگ اومانیزم و عقلانیت است که هر دو از اصول مدرنیته به حساب می‌آیند. طبق این نگرش سرانجام لیبرال دموکراسی مبنای زندگی بشر قرار خواهد گرفت؛ زیرا نظام بدیل و هم‌ردیف آن در دنیا وجود ندارد. همچنان که متفکرانی چون فوکویاما بیان کرده‌اند که

۱. گیدنز ۱۹۹۰: ۲۸۴ به نقل از بهروز لک "سیاست و مهدویت" تهیه و تدوین مؤسسه آینده

روشن (پژوهشکده مهدویت) حکمت رویش قم ۱۳۸۴ ش ص ۱۵۲.

۲. به نقل از بهروز لک "همان" ص ۱۵۳.

انتهای جنگ سرد و فروپاشی نظام سوسیال کومونیستی دلیل بر آن است که نظام لیبرال دموکراسی بی بدیل مانده و پیروز شده است. او بر این اساس نظریه پایان تاریخ را ابراز کرده است. همچنان که داگلاس از او نقل کرده که می‌گوید: «با فروپاشی نظام کومونیستی این دوره از تاریخ به پایان رسید و از دهه ۱۹۹۰ جهانی شدن مبتنی بر الگوی بازار سرمایه‌داری غالب شده است، و به لحاظ عملی غیر پاسخ‌گو و بی‌رقیب مانده است. گفته می‌شود هم‌زاد این جهانی شدن اقتصادی، تفوق دموکراسی در کل جهان است به همراهی گفتار آن و نهادهای نظام کثرت‌گرایی (پلورالیست) انواع کنترل‌ها و تعدیل‌ها، احزاب، رأی‌گیری‌ها و حقوق بشر».^۱

هانتینگتون، دانشمند دیگری است که جهانی شدن را با مدرنیته پیوند زده است و نظام دموکراسی را تنها نظام غالب و مورد قبول جهانیان می‌داند. او در خصوص این موضوع تصریح کرده که بین سال‌های ۱۹۷۴ تا ۱۹۹۰، نظام‌های حکومتی بیش از ۳۰ کشور در جنوب و شرق اروپا، آمریکای لاتین و شرق آسیا، از نظام‌های اقتدارگرا، به نظام‌های دموکراتیک تغییر یافته‌اند. او معتقد است که نظام دموکراسی نظام جهانی خواهد بود و همه جهانیان آن را قبول خواهند کرد.^۲

۲ - نگرش نئومارکسیستی

نئومارکسیست‌ها بر این باورند که جهانی شدن امروز جز ادامه سلطه

۱. داگلاس کلتر "جهانی شدن و چرخش پست مدرن" ترجمه شهریار وقفی‌پور.

۲. محمد رضا مالک "جهانی شدن اقتصاد از رؤیا تا واقعیت".

طبقاتی با بهره‌گیری از تکنولوژی‌های جدید نیست. طبق این نگرش جهانی شدن شکل جدیدی از استعمار است. از دیدگاه نظریه پردازان نئومارکسیت، جهانی شدن ماهیتی برنامه‌ریزی شده دارد که طی آن تمدن سرمایه‌داری غربی در صدد بسط خود در عرصه جهانی است. ادوارد سعید این واقعیت را این چنین تعبیر کرد:

«امپریالیسم سرمایه‌داری با جهانی شدن وارد فاز جدید خود شده است. و همانند مراحل پیشین در صدد استعمار دیگران است».^۱

آنان چنین فرایندی را نامقبول می‌دانند. اندیشمندانی چون امانویل والراستین، گوندر فرانک، پل باران از این قبیل هستند.^۲ مارکسیست‌ها معتقدند که جهانی شدن سرمایه‌داری جهانی شدن واقعی نخواهد بود، جوامع انسانی سرانجام به سراغ مبانی سوسیالیستی که عبارتند از مساوات و عدالت گرد خواهند آمد، و حکومت جهانی کمونیستی تحقق خواهد یافت. حکومتی که بر اساس مرام اشتراکی و فقدان دولت و نفی مالکیت استوار خواهد بود.^۳

۳ - نگرش پست مدرنیست

برخی از متفکران غربی چون لاک‌تاپ، کیت نش جهانی شدن را با پست مدرنیسم پیوند می‌زنند. آن‌ها معتقدند که جهانی شدن فرایندی در بستر مدرنیسم است، و جامعه جهانی همان جامعه پست مدرن است. زیرا یکی از

۱. سوئیزی و دیگران "جهانی شدن با کدام هدف" ترجمه ناصر زرافشان، نشر آگه تهران، ۱۳۸۰ ه.ش.

۲. بهروز لک "همان" ص ۱۲۸.

۳. تاملیسون "همان" ص ۲۸.

ویژگی‌های بارز پست مدرنیسم، تبدیل شدن واقعیت‌های سخت و متصلب به پدیده‌های منعطف و سازگار است. همچنان که لاک تاپ در مقاله خود راجع به افول رشد جنبش‌های ملی‌گرایی در جامعه پست مدرن، افول زبان‌های محلی در برابر رشد زبان‌های شاخص (مثل انگلیسی، فرانسوی و آلمانی) و معضلات این تحولات بحث و بررسی کرده است او معتقد است که در برابر این تحولات که در آن، فرهنگ‌ها و زبان‌های محلی تهدید می‌شوند، برای آمادگی برخورد با سایر تحولات جهانی شدن مهم‌ترین وظیفه جوامع، ساختارشکنی هویت ملی است. این ساختارشکنی به معنای طرد و نفی ملیت و ارزش‌های آن نیست؛ بلکه عبارت است از فراخوان مفهوم سازگاری از هویت که با اقتضائات جامعه پست مدرن سازگار باشد. این کار با نقد خودآگاهی نسبت به هویت دست می‌دهد. خودآگاهی که با آگاهی از شرایط موجود در جهان باشد^۱ او معتقد است که جهانی شدن هر چند با مدرنیته پیوند خورده اما جامعه جهانی فقط در جامعه پست مدرنیسم امکان‌پذیر می‌باشد، زیرا جامعه پست مدرن قادر است هر پدیده را با وضعیت موجود جهانی سازگار سازد. چنین قدرتی ناشی از خصائص و ویژگی‌های ساختاری و محتوایی پست مدرنیسم است که عبارتند از:

الف - نفی کلیت و جامعیت از هر گونه فکر و عقیده

ب - انکار انسجام یافته فرد و اجتماع انسانی

ج - اعلان پایان وبی‌اعتباری ایدیولوژی

۱. لاک تاپ "پست مدرنیسم و جهانی شدن" به نقل از مهران رضایی "جهانی شدن و دیدگاه‌ها".

د - انکار حقیقت ثابت و عینی

ه - برخورد انتقادی نسبت به هر نوع معرفت‌شناسی.^۱

ریشه‌های تاریخی جهانی شدن

ریشه‌های تاریخی جهانی شدن را می‌توان به عمق تاریخ بشر مربوط دانست. طبق نظر جامعه‌شناسان و باستان‌شناسان، زندگی بشر از زندگی‌های محدود خانوادگی و انفرادی در جنگل‌ها و غارها و پناهگاه‌ها شروع شده و به تدریج به جمعیت‌های عشیره‌ای و قبیله‌ای و اجتماعات محدود در کنار چشمه‌ها و رودخانه‌ها تبدیل شده، بعداً تبدیل به روستاها و واحدهای کوچک شده‌اند و سپس شهرها تشکیل شده و از شهرها به تدریج کشورها و دولت‌ها پدید آمده‌اند. بنابر این، در مجموع، زندگی بشر به سوی جهانی شدن در حرکت است. یعنی هر چه که به پیش می‌رویم تفرقه‌ها کم و تجمع‌ها زیاد می‌شود. البته این حرکت در قرون اخیر سرعت بیشتر به خود گرفته است، و با بهره‌گیری از وسایل جدید ارتباط جمعی حرکت به سوی جهانی شدن شتاب بیشتری خواهد گرفت.

نسبت حکومت مهدوی با جهانی‌سازی غربی

حکومت حضرت مهدی علیه السلام حکومت آرمانی است که بر اساس خلافت الهی استوار است. حکومتی است که عدل و داد، رفاه و خوشبختی همه افراد انسان، در آن تأمین می‌شود. حکومتی است که می‌تواند حکومت ایده‌آل برای

۱. سید احمد راهنمایی "همان" ص ۱۹۹ - ۲۰۲.

جهان باشد. در مقابل آن، جریان جهانی سازی غربی است که در صدد است فرهنگ و نظام غربی را جهانی سازد. غربی‌ها به ویژه آمریکا با بهره‌گیری از تکنولوژی پیشرفته ارتباطات از قبیل ماهواره و شبکه‌های رایانه تلاش کرده‌اند تا حاکمیت جهان را به دست بگیرند، نظام سرمایه‌داری را بر جهان مسلط سازند. غربی‌ها با زیرکی بر روند جهانی شدن سوار شده‌اند و آن را به نفع خود سوق داده‌اند. ادعاهایی را در جهان گسترش می‌دهند، که بسیاری از کشورهای عقب‌افتاده با آن گول خورده‌اند. مسائلی چون حقوق بشر، دموکراسی، قدرت تأمین امنیت جهان، آزادی، مقابله با تروریست، سلاح‌های هسته‌ای و... را در سطح جهان مطرح می‌کنند، و خود را قهرمان جهان معرفی می‌کنند. آمریکا و مزدوران او برای حمله و لشکرکشی به کشورهای دیگر، از حقوق بشر و دموکراسی بهانه گرفته‌اند و به عنوان مدافع آزادی و دموکراسی لشکرکشی و تجاوز به کشورهای چون افغانستان، عراق، ویتنام، و... را انجام داده‌اند. آن‌ها خود را صاحب دنیا می‌دانند و می‌خواهند حکومت جهانی را برای نفع و سود خود تشکیل دهند. سازمان ملل متحد را به این منظور به وجود آوردند که زمینه را برای تشکیل حکومت جهانی فراهم کند. صاحبان قدرت مانند آمریکا، انگلیس، فرانسه بر سازمان ملل متحد حاکم هستند، حق و تو را برای خود و چهار کشور دیگر اختصاص داده‌اند تا بتوانند در مقابل تصمیمات عاقلانه دنیا که مخالف با منافع آن‌ها باشد، بایستند. هر نهضتی و انقلابی که برای آزادی و استقلال برپا شود اگر گروه آن با آمریکا و دوستانش مخالف باشد گروه تروریست در جهان تلقی می‌شود. در فرهنگ آمریکا هر قیامی که بر ضد منافع آنان در جهان رخ می‌دهد تروریست است.

روشن است که حکومت حضرت مهدی علیه السلام با جریان جهانی سازی غربی تماماً متغایر است، زیرا این واقعیت آشکارا با عدالت و حقوق بشر مخالف است. هر عاقلی از این ماجرا متنفر است. در حالی که مهمترین ویژگی‌های حکومت حضرت مهدی علیه السلام گسترش عدالت بر سراسر گیتی است. علاوه بر آن، مبانی فکری و معرفت شناختی جهانی سازی غربی با مبانی فکری حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام نیز ناسازگار است. از این لحاظ، می‌توان وجوه ناسازگاری جهانی شدن فعلی که رنگ غربی بر آن حاکم است را با آموزه مهدویت اسلامی بررسی کرد.

نقد مبانی فکری جهانی سازی غربی

مهمترین مبانی فکری و نظری تمدن غربی که با مبانی فکری و اندیشه مهدویت اسلامی ناسازگار است عبارتند از:

۱ - انسان محوری:

مبانی فکری و نظری تمدن غربی بر محوریت انسان استوار است، در حالی که مهدویت اسلامی بر محوریت آفریننده جهان هستی استوار می‌باشد. انسان مداری بر این اعتقاد است که انسان بخشی از جهان طبیعت است که بر اساس یک فرایند مداوم پا به عرصه وجود گذاشته است. این عقیده تحت تأثیر شدید نظریه تحول طبیعی داروین است و از آن فراتر رفته که معتقد است هر چیزی حتی فلسفه و دین مشمول قانون تحول خواهد بود. این طرز تفکر

نیز موجب انکار آفرینش جهان و انسان از طرف خداوند می شود^۱ و از هر گونه معنویتی به دور است، و تنها نگاه مادی گرایانه به همه چیز دارد. طبیعتاً این مبنا با مبنای معرفت شناختی اندیشه دینی و اسلامی سازگاری ندارد. اسلام انسان و جهان را مخلوق خداوند سبحان می داند. خداوند یک سری احکام و دستورات را برای انسان بر اساس مصالح و مفاسد آنها وضع نموده است. آفریننده انسان راجع به مصالح و مفاسد آنها از خود انسان داناتر است. پس حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام بر اساس خدا محوری استوار خواهد بود. که هم به امور مادی توجه دارد و هم به مسائل معنوی.

۲- سکولاریسم (جدایی دین از سیاست و زندگی اجتماعی):

غربی ها در تمدن خود بر جدایی دین از سیاست و زندگی اجتماعی پای می فشارند. در حالی که مهدویت اسلامی بر عدم جدایی دین از سیاست مبتنی است. سیاست و دین تفکیک ناپذیر است. پیام اسلام منحصر به زندگی فردی نیست بلکه شامل زندگی اجتماعی و سیاسی نیز می باشد. این مبنای جهانی سازی غربی با آموزه مهدویت نیز سازگاری نخواهد داشت. دین در فرهنگ اسلامی هرگز از سیاست جداپذیر نمی باشد. انبیا و اوصیا الهی در طول تاریخ علاوه بر اصلاح درونی و اعتقادی انسان، بر اصلاح زندگی اجتماعی و اقامه عدل و نابود ساختن ظلم و جور نیز مأمور بوده اند. جدایی دین از سیاست موجب خلأ معنوی و گرفتاری های انسان شده است حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام حکومت دینی است که احکام و دستورات الهی در آن پیاده و عملی می شود.

۱. سید احمد راهنمایی "همان" ص ۲۲۸.

۳ - لیبرالیسم (آزادی بی بند و قید):

لیبرالیسم غربی آزادی بی قید و بند را به انسان بخشیده است. دولت و دین، و... حقی ندارند این آزادی را از انسان بگیرند. هر کسی می تواند با آزادی کامل خواسته های خود را برآورده کند. این امر به حداقلی نقش دولت، دین در زندگی فردی و اجتماعی منجر می شود و شکاف طبقاتی را بین جوامع انسانی ایجاد می کند. این مبنا با آموزه مهدویت نیز به هیچ وجه سازگاری نخواهد داشت. مهدویت انسان را به فضیلت و معنویت و سعادت واقعی دعوت نموده است، آزادی انسان را در چارچوب فضیلت و معنویت می داند. آموزه مهدویت در واقع با آزادی انسان منافاتی ندارد. خداوند انسان را موجود آزاد و مختار آفریده است. آزادی انسان به این معنا نیست که هر کاری بخواهد آن را انجام بدهد، مثل کارهایی که موجب سلب آزادی انسان های دیگر می شود یا رفتارهایی که منجر به هلاکت عده ای از انسان ها می گردد. آزادی انسان به این معنا است که انسان خود را از هر گونه بندگی و بردگی غیر از خدا از قبیل هوای نفس، مقام و... آزاد سازد. از این رو هر کسی می تواند آزادانه راه فضیلت و معنویت را طی نماید. اما لیبرالیسم غربی این معنا از آزادی را نپذیرفته است، و به آزادی بی قید و بند اعتقاد دارد. در حالی که این نوع از آزادی موجب ظلم و سلب آزادی برخی از انسان ها می شود. لیبرالیسم غربی که از مبانی جهانی سازی غربی است با آموزه دینی و مهدویت اسلامی سازگاری ندارد.

۴ - حس گرایی، و تجربه گرایی

یکی از مبانی فکری غربی حس گرایی است، که بر این باور است که علمی

یا واقعی بودن هر چیزی، زمانی ثابت خواهد شد که از راه تجربه و حس به اثبات رسیده باشد. به عبارت دیگر مبانی فکری غربی بر اساس حس یا عقل محض استوار می‌باشد در حالی که مبانی فکری مهدویت علاوه بر عقل بر وحی و معارف وحیانی نیز مبتنی می‌باشد. طبیعتاً، غربی‌ها بر این اساس مادّی‌گرایانه به واقعیات می‌نگرند که منجر به انکار وجود ماوراء مادّی (متافیزیک) شده است. از این رو مبانی جهانی سازی غربی با مبانی مهدویت سازگاری ندارد...

علاوه بر آن، جهانی سازی غربی جز به استثمار و استعمار جهان غیر غربی منتهی نمی‌شود. تسلط آن‌ها بر تکنولوژی‌های پیشرفته موجب استکبار آن‌ها می‌شود و ادّعای رهبری جهان را به جهانیان اعلام کرده‌اند هژمونی غربی همهٔ عالم را فرا می‌گیرد. در حالی که مهدویت اسلامی بر گسترش عدل در همهٔ زمین تأکید فراوانی دارد، همهٔ انسان‌ها چه در غرب زندگی کنند چه در شرق، چه در شمال دنیا زندگی کنند چه در جنوب در فرهنگ مهدوی برابرند. همهٔ آن‌ها بندگان خدا هستند. غرب و شرق، رنگ و نژاد موجب برتری بین آن‌ها نمی‌شود. و همچنین اگر جهانی شدن به معنای تسلط نظام سرمایه‌داری در جهان باشد، این معنا از جهانی شدن نیز به هیچ وجه با آموزهٔ مهدویت سازگاری نخواهد داشت. زیرا سرمایه‌داری غربی بر اساس کسب سود بیشتر مبتنی است که منجر به ظلم و ستم به جامعهٔ انسانی می‌شود. سودها و ثروت‌ها فقط در اختیار سرمایه‌داران قرار خواهد گرفت و بسیاری دیگر از جوامع انسانی از آن محروم می‌شوند. در حالی که مهدویت اسلامی سودها

و ثروت‌ها را در اختیار همهٔ جوامع انسانی می‌گذارد، اقتصاد و سرمایه از منظر اسلام و مهدویت صرفاً تأمین‌کنندهٔ نیازهای بشر برای نیل به سعادت و رفاه دنیوی و اخروی می‌باشد. اسلام می‌آموزد که خدا انسان را برای دنیا نیافریده است، سعادت واقعی انسان در جهان آخرت است زندگی واقعی در این جهان نیست، چنانچه در قرآن آمده است: ﴿وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾^۱ «و زندگی واقعی سرای آخرت است، اگر می‌دانستند!»

تا اینجا روشن شد که اگر جهانی شدن به معنای جهانی سازی غربی باشد به هیچ وجه با آموزهٔ مهدویت سازگار نخواهد بود. اما اگر جهانی شدن از محتوای غربی تخلیه شود و به معنای همگرایی و همبستگی جهانی باشد که به تشکیل حکومت واحد جهانی منتهی شود، این معنا نه تنها با آموزهٔ مهدویت سازگار می‌باشد بلکه می‌تواند از لوازم تشکیل حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام باشد جهانی شدن به این معنا می‌تواند زمینه ساز تحقق حکومت جهانی مهدوی باشد؛ زیرا تحقق حکومت جهانی را فقط بر اساس مصالح و مفاسد جوامع انسانی می‌توان تصور کرد، و تنها خالق و هستی بخش انسان است که می‌تواند راجع به مصالح و مفاسد آنها آگاهی کامل داشته باشد. هر کسی نمی‌تواند رهبری حکومت جهانی را به عهده بگیرد، تنها کسی می‌تواند چنین مسئولیت بزرگ را به عهده گیرد که خود را از هر چیزی جز خداوند آزاد سازد. به عبارت دیگر رهبر حکومت جهانی باید مرد الهی باشد که نزدیک‌ترین و برترین بندگان خدا است، و فقط برای خدا کار کند. آن مرد الهی

جز بر حضرت مهدی علیه السلام که در متون دینی اسلام آمده است قابل انطباق نمی‌باشد.

چالش‌ها و فرصت‌های جهانی شدن

جریان جهانی شدن می‌تواند چالش‌هایی را به مقولات اجتماعی و دینی ایجاد کند که این می‌تواند فرصت‌هایی را برای آن‌ها فراهم نماید. این امر وابسته به این است که چگونه این مقوله را ارزیابی کرد؛ جهانی شدن از جهتی نقش دولت و دین را در حیات اجتماعی کمرنگ می‌کند، و از جهتی دیگر فرصتی برای گسترش ایده‌های دینی در بین جوامع جهان فراهم می‌نماید.

جهانی شدن از منظر اقتصادی نیز چالش‌ها و فرصت‌ها را بر جای گذاشته است. از این رو برخی از اندیشمندان بر این باورند که جهانی شدن دارای جهات منفی و دارای جهات مثبت می‌باشد. اندیشمند شرقی "ساکومیشو" معتقد است که جهانی شدن پدیده‌ای است که با خود متناقض است و بر حسب رویکرد به آن مولد اختلاف، تمایزگذاری و تنوع و هم‌همسانی و هم‌جنس‌سازی است.^۱

طبق نظر وی جهانی شدن از این جهت منفی است که سبب بروز اختلاف و تمایز در بین جامعه می‌شود، و جوامع انسانی را به این سمت می‌کشاند که برتری و تمایز خود را در عرصه جهان ارائه کنند، این امر به نفع صاحبان قدرت و تکنولوژی و به ضرر کشورهای در حال توسعه و جهان سوم است. و از

۱. ساکومیشو "پرادوکس جهانی شدن، هسانی و اختلاف".

جهتی مثبت است که زمینه همسانی و همجنس سازی را در بین جامعه فراهم می‌کند، این امر وابسته به چگونگی رویکرد انسان از جهانی شدن است.

جنبه‌های منفی جهانی شدن

«جهانی شدن» به رغم آن‌که یک روند و حرکت تدریجی، طبیعی و تکاملی را طی کرده و در عصر جدید به مراحل بالایی از بالندگی و شکوفایی علمی، اقتصادی و تکنولوژی دست یافته است، ولی در عین حال آثار منفی نیز در پی داشته است، که می‌توان به برخی از آن‌ها اشاره کرد:

۱ - نبود رهبری واحد و تأثیرگذار در عرصه بین الملل و فزونی رقابت‌ها و ستیزه‌جویی‌ها.

۲ - ترویج فساد، بی بند و باری، فحشا و فرهنگ منحط غربی و از بین رفتن آموزه‌های اخلاقی و معنوی در پرتو این فرآیند.

۳ - به وجود آمدن نابرابری‌های اقتصادی در برخی از کشورها.

۴ - افزوده شدن بر معضل بیکاری به جهت رشد سریع فن‌آوری و مکانیکی شدن بسیاری از امور زندگی.

۵ - جهانی شدن جرایم و خلاف‌ها؛ از قبیل قاچاق مواد مخدر، قاچاق زنان و کودکان و... و نیز شیوع بیماری‌هایی از قبیل ایدز و...

۶ - تسلط فرهنگ غربی بر دیگر فرهنگ‌ها به شکل تلاش برای مسخ کردن هویت فرهنگی ملت‌های دیگر و مطرح کردن فرهنگ غربی به عنوان جایگزین.

جهانی شدن در منابع دینی

در قرآن کریم و روایات اسلامی به موضوع «جهانی شدن و جهانی سازی» اشاره شده است، هر چند معنا و مفهومی را که اسلام از این دو واژه ارائه می‌دهد با معنا و مفهوم غربی و غیر اسلامی آن متفاوت است. ولی در عین حال اگر «جهانی شدن» به صورت طبیعی خود پیش برود می‌تواند زمینه‌ساز حکومت جهانی باشد که اسلام آن را معرفی کرده است.

اینک به برخی از آیات و روایات در این باره اشاره می‌کنیم:

الف: دولت جهانی در قرآن کریم

۱ - ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾؛^۱ «و ما بعد از تورات، در زبور داوود هم نوشتیم که حتماً بندگان نیکوکار من ملک زمین را وارث و متصرف خواهند شد».

۲ - ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا...﴾؛^۲ «خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند وعده می‌دهد که قطعاً آنان را حکمران روی زمین خواهد کرد؛ همان‌گونه که به پیشینیان آنها خلافت روی زمین را بخشید و دین و آیینی را که برای آنان پسندیده پا برجا و ریشه‌دار خواهد ساخت و ترسشان را به امنیت و آرامش مبدل می‌کند...».

۳ - ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ

۲. سوره نور، آیه ۵۵.

۱. سوره انبیاء، آیه ۱۰۵.

كَلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ»^۱ «او کسی است که رسول خود را با هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه ادیان غالب سازد هر چند مشرکان کراهت داشته باشند.»
 در روایت آمده که حضرت علی علیه السلام هنگام تلاوت این آیه، از یاران خود پرسید: آیا این پیروزی حاصل شده است؟ گفتند: آری. حضرت فرمود: «نه، سوگند به کسی که جانم به دست اوست، این پیروزی آشکار نمی شود مگر زمانی که هیچ آبادی روی زمین نماند مگر آن که صبح و شام بانگ لا اله الا الله از آن به گوش رسد»^۲.

ب: دولت جهانی در روایات

۱- حاکم نیشابوری به سندش از ابوسعید خدری نقل می کند که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «تملاً الأرض جوراً و ظلماً فیخرج رجل من عترتی یملك الأرض سبعاً أو تسعاً فیملأ الأرض قسطاً و عدلاً»^۳ «زمین پر از ستم و ظلم می شود، در این هنگام شخصی از عترتم خروج می کند و مدت هفت یا نه روز مالک کل زمین خواهد شد و در این هنگام زمین را پر از عدل و داد خواهد کرد».

۲- و نیز احمد بن حنبل به سندش از ابو سعید خدری نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «لا تقوم الساعة حتی تملأ الأرض ظلماً و عدواناً. قال: ثم یخرج رجل من عترتی من أهل بیتی یملاًها قسطاً و عدلاً کما ملئت ظلماً و عدواناً»^۴ «قیامت بر پا نمی شود تا این که زمین پر از عدل و داد شود».

۱. سوره صف، آیه ۹. ۲. مجمع البیان، ذیل آیه.

۳. مستدرک حاکم، ج ۴، ص ۵۵۸؛ مسند احمد، ج ۲، ص ۳۸.

۴. مسند احمد، ج ۳، ص ۱۷؛ سنن ابی داود، ج ۴، ص ۱۵۲.

فرمود: آن هنگام مردی از عترتم از اهل بیتم خروج کرده، زمین را پر از عدل و داد می‌کند همان‌گونه که پر از ظلم و جور شده است».

۳ - امام باقر علیه السلام فرمود: «يملك القائم ثلاثمائة سنة ويزداد تسعاً كما لبث أهل الكهف في كهفهم؛ يملأ الأرض عدلاً وقسطاً كما ملئت ظلماً وجوراً فيفتح الله له شرق الأرض و غربها. و يقتل الناس حتى لا يبقى إلا دين محمد. ويسير بسيرة سليمان بن داود و يدعو الشمس والقمر فيجيبانه و تطوي له الارض و يوحى اليه فيعمل بالوحى بأمر الله؛^۱ امام قائم ۳۰۹ سال مالک زمین شده در آن حکومت می‌کند همان مقدار که اهل کهف در غارشان درنگ کردند. آن‌گاه زمین را پر از عدل و داد خواهد کرد؛ آن‌گونه که پر از ظلم و جور شده است. پس خداوند برای او شرق و غرب عالم را فتح می‌کند. او مردم را می‌کشد تا تنها دین محمد (اسلام) بر روی زمین باقی بماند او به سیره سلیمان بن داود عمل می‌کند، خورشید و ماه را می‌خواند و آن دو نیز او را اجابت می‌کنند. زمین برای او به چرخش در می‌آید و بر او وحی می‌گردد و او نیز به امر خدا به وحی عمل می‌کند».

امتیازات طرح اسلام

همان‌گونه که اشاره شد، جهانی شدن و جهانی سازی و جهانی کردن که اسلام معرفی می‌کند با آنچه دیگران به تصویر کشیده و در صدد پیاده کردن آن هستند فرق اساسی دارد. آنچه را که اسلام تصویر می‌کند از امتیازات خاصی

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۹۰، باب ۲۷، حدیث ۲۱۲: اثبات الهداة، ج ۳، ص ۵۸۴.

برخوردار است که به برخی از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

۱ - حکومت واحد جهانی اسلامی، تحت رهبری افراد صالح و وارسته و شخصیت‌های برجسته دینی که معصوم از خطا و تالی تلو معصومند اداره می‌شود، و قانون خدا در آن جامعه حاکم است، ولی حکومت واحد جهانی پیشنهادی غرب، تحت نظر و اشراف قدرتمندان و زورمداران و ستمگران است.

۲ - از دید اسلام، محور تمام امور در جامعه، خدا و احکام اوست، ولی در جهانی شدن و جهانی سازی غرب، محور، قوانین موضوعه بشری است.

۳ - حکومت جهانی امام مهدی علیه السلام بر محور توسعه اخلاقی، اجتماعی، امنیتی استوار است، در حالی که در حکومت جهانی غرب، معنویت هیچ جایگاهی ندارد.

۴ - توسعه علمی از ویژگی‌های حکومت جهانی امام مهدی علیه السلام است،^۱ در حالی که در عصر جهانی شدن غربی، دانش پیشرفته در انحصار کشورهای خاصی است که این کشورها از انتقال آن به کشورهای دیگر جلوگیری می‌کنند.

۵ - حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام حکومتی است مبتنی بر آموزه‌های حیاتی و دینی، در حالی که جهانی شدن، پیامد و حاصل آگاهانه و ناآگاهانه پیشرفت‌های سیاسی، اقتصادی، فن‌آوری، در ارتباط با نظام سرمایه‌داری و سلطه‌طلبی است.

۶ - حکومت واحد جهانی مهدی علیه السلام ولایی است و مشروعیت خود را از

خدا دارد که از ناحیه مردم نیز مورد پذیرش است، در حالی که جهانی شدن، مشروعیت حکومت جهانی را از ناحیه مردم می‌داند، آن هم با هزاران فریبکاری که در گرفتن آرای مردم به کار می‌گیرد.

۷ - حکومت واحد جهانی حضرت مهدی علیه السلام بر مبنای حاکمیت عقل است، زیرا عقل انسان‌ها در عصر ظهور به کمال می‌رسد، در حالی که حکومت، بر اساس جهانی سازی، بر مبنای هواهای نفسانی و تمایلات حیوانی شکل می‌گیرد.

از امام باقر علیه السلام روایت شده که فرمود: «إِذَا قَامَ قَائِمُنَا وَضَعُ يَدِهِ عَلَى رُؤُوسِ الْعِبَادِ فَجَمَعَ بَهَا عُقُولَهُمْ»؛^۱ «هنگامی که قائم ما قیام کند خداوند دستش را بر سر بندگان می‌گذارد و عقول آن‌ها را توسط آن کامل و افکارشان را پرورش داده و تکمیل می‌کند».

۸ - در حکومت واحد جهانی حضرت مهدی علیه السلام به خاطر توسعه‌ای که در دانش و عقل بشر پیدا می‌شود، تمامی ظرفیت‌های اقتصادی طبیعت کشف می‌شود و سرمایه به حد وفور در اختیار مردم قرار می‌گیرد و سیستم توزیع نیز درست عمل می‌کند...^۲ در حالی که در نظام‌های اقتصادی حاکم بر جهان، شکاف‌های اقتصادی وحشتناکی وجود دارد.

۹ - طبق کلام امیرالمؤمنین علیه السلام در حکومت واحد جهانی حضرت مهدی علیه السلام مؤمنان به دور او اجتماع می‌کنند و از افراد فاسق و فاجر و کافر در آن حکومت

۱. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۲۸، ح ۴۷.

۲. منتخب الاثر، ص ۴۸۲؛ بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۳۸، ح ۸۳.

اثری نیست،^۱ در حالی که در جهانی سازی غربی، مؤمنان واقعی جایگاهی ندارند و اطراف حاکمان و قدرتمندان را افراد هواپرست و لابی‌گرفته‌اند.

۱۰ - در حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام ستمگران و طاغوتیان و کارگزاران بد کیفر می‌شوند،^۲ زیرا حکومت حضرت بر اساس عدل و قسط اداره می‌شود، ولی در عصر «جهانی سازی و جهانی شدن» درست قضیه به عکس است، به جنایتکاران لقب «مصلح» می‌دهند، و عدالت‌خواهان را «تروریست» می‌نامند.

۱۱ - پدیده جهانی، هر چند به سرعت در حال گسترش و پیشروی در عرصه‌های مختلف جهانی است، ولی در عین حال امری مبهم، نارسا و پیچیده است. ژان ماری گینو در این باره می‌گوید: «وضعیت اجتماعات انسانی در تجربه جهانی شدن، با وضعیت شخص نابینایی قابل مقایسه است که ناگهان بینایی‌اش را به دست می‌آورد... رویارویی بی‌واسطه فرد با جهانی شدن دنیا سکر آور است...»^۳ در حالی که تصویر حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام به روشنی در روایات و احادیث بیان شده و ویژگی‌ها و ساختار کارآمد و جامع‌نگری این حکومت، با دقت هر چه تمام‌تر، ترسیم و تبیین گشته است و هیچ‌گونه ابهام و کاستی در آن وجود ندارد.

۱۲ - جهانی سازی غربی در حقیقت باعث تسلط غرب و آمریکا در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی است و به دنبال خود ناامنی و رفتارهای خصمانه به همراه دارد. چیزی که هیچ ملتی حاضر به پذیرش آن نیست، در

۲. نهج البلاغه، خطبة ۱۳۸.

۱. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۴۲.

۳. آینده آزادی، ص ۱۷.

حالی که اساس و برنامه اصلی حضرت مهدی علیه السلام گسترش و برقراری صلح و امنیت و آسایش و ریشه کنی ظلم و ستم، و جنگ و خونریزی از جهان است. همان گونه که قرآن می فرماید، ترس مردم به امنیت و آسایش مبدل خواهد شد: ﴿وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِّنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا﴾^۱.

۱۳ - جهانی شدن از نظر فرهنگی و اجتماعی، ادعای نزدیکی فرهنگ‌ها و جوامع را دارد، اما روشن است که - بر خلاف نظر مدعیان غربی - در جهان آینده یکپارچگی به وجود نخواهد آمد، و پس از تقابلی بنیادین، تمدن‌ها و فرهنگ‌هایی نوین سر برکشیده و چهره جهان را متحول خواهند ساخت. و در نتیجه برخورد و تضاد تمدن‌ها و فرهنگ‌ها جهان را آستان التهاب، تنش و ناامنی می‌کند، در حالی که در عصر ظهور حضرت مهدی علیه السلام نشانی از اختلاف و کشمکش فرهنگی و سیاسی و حتی سلطه‌جویی تمدن‌ها و فرهنگ‌ها نخواهد بود، و مردم با گزینش و انتخاب خود، آیین و فرهنگ واحدی را پذیرا خواهند شد و در سایه آن با آرامش و آسودگی خاطر زندگی خواهند کرد.

سلسله کتب چاپ شده از مؤلف پیرامون مهدویت

- ۱ - تولد حضرت مهدی علیه السلام
- ۲ - امامت در سنین کودکی
- ۳ - امامت و غیبت
- ۴ - غیبت صغری
- ۵ - غیبت کبری
- ۶ - وظایف ما در عصر غیبت
- ۷ - اماکن مقدسه مرتبط با حضرت مهدی علیه السلام
- ۸ - بررسی دعای ندبه
- ۹ - دکترین مهدویت تنها راه نجات بشر
- ۱۰ - دفاع از مهدویت
- ۱۱ - فلسفه حکومت عدل جهانی
- ۱۲ - نظریه پردازی درباره آینده جهان
- ۱۳ - منجی از دیدگاه ادیان
- ۱۴ - وجود امام مهدی علیه السلام از منظر قرآن و حدیث
- ۱۵ - وجود امام مهدی علیه السلام در پرتو عقل
- ۱۶ - مهدویت و جهانی سازی
- ۱۷ - قرآن و ظهور حضرت مهدی علیه السلام
- ۱۸ - علایم ظهور
- ۱۹ - هنگامه ظهور
- ۲۰ - حکومت حضرت مهدی علیه السلام در عصر ظهور

فهرست منشورات مسجد مقدس جمکران

- ۱ - قرآن کریم / چهار رنگ - گلاسه رحلی / خط نیریزی / الهی قمشهای
- ۲ - قرآن کریم / نیم جیبی (کیفی) / خط عثمان طه / الهی قمشهای
- ۳ - قرآن کریم / وزیری (بدون ترجمه) / خط عثمان طه
- ۴ - قرآن کریم / وزیری (ترجمه زیر، ترجمه مقابل) / خط عثمان طه / الهی قمشهای
- ۵ - قرآن کریم / (وزیری، جیبی، نیم جیبی) / خط نیریزی / الهی قمشهای
- ۶ - کلیات مفاتیح الجنان / عربی / انتشارات مسجد مقدس جمکران
- ۷ - کلیات مفاتیح الجنان / (وزیری، جیبی، نیم جیبی) / خط افشاری / الهی قمشهای
- ۸ - منتخب مفاتیح الجنان / (جیبی، نیم جیبی) / خط افشاری / الهی قمشهای
- ۹ - منتخب مفاتیح الجنان / جیبی، نیم جیبی / خط خاتمی / الهی قمشهای
- ۱۰ - نهج البلاغه / (وزیری، جیبی) / سید رضی رحمته الله علیه / محمد دشتی
- ۱۱ - صحیفه سجاده / ویرایش حسین وزیری / الهی قمشهای
- ۱۲ - ادعیه و زیارات امام زمان علیه السلام / واحد پژوهش مسجد مقدس جمکران
- ۱۳ - آئینه اسرار / حسین کریمی قمی
- ۱۴ - آثار گناه در زندگی و راه جبران / علی اکبر صمدی
- ۱۵ - آخرین پناه / محمود ترحمی
- ۱۶ - آخرین خورشید پیدا / واحد تحقیقات
- ۱۷ - آشنایی با چهارده معصوم (۲ و ۱) / شعر و رنگ آمیزی / سید حمید رضا موسوی
- ۱۸ - آقا شیخ مرتضی زاهد / محمد حسن سیف الهی
- ۱۹ - آیین انتظار (مختصر مکیال المکارم) / واحد پژوهش
- ۲۰ - ارتباط با خدا / واحد تحقیقات

- ۲۱- از زلال ولایت
واحد تحقیقات
- ۲۲- اسلام‌شناسی و پاسخ به شبهات
علی اصغر رضوانی
- ۲۳- امامت، غیبت، ظهور
واحد پژوهش
- ۲۴- امامت و غیبت از دیدگاه علم کلام
علم الهدی / واحد تحقیقات
- ۲۵- امامت و ولایت در امالی شیخ صدوق
سید محمد حسین کمالی
- ۲۶- امام رضا، امام مهدی و حضرت معصومه علیها السلام (روسی)
آلمات آبسالیکوف
- ۲۷- امام رضا علیه السلام در رزمگاه ادیان
سهراب علوی
- ۲۸- امام‌شناسی و پاسخ به شبهات
علی اصغر رضوانی
- ۲۹- انتظار بهار و باران
واحد تحقیقات
- ۳۰- انتظار و انسان معاصر
عزیزالله حیدری
- ۳۱- اهمیت اذان و اقامه
محمد محمدی اشتیاردی
- ۳۲- با اولین امام در آخرین پیام
حسین ایرانی
- ۳۳- بامداد بشریت
محمد جواد مروّجی طبسی
- ۳۴- بهتر از بهار/کودک
شمسی (فاطمه) وفائی
- ۳۵- پرچمدار نینوا
محمد محمدی اشتیاردی
- ۳۶- پرچم هدایت
محمد رضا اکبری
- ۳۷- پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و تروریسم و خشنونت طلبی
علی اصغر رضوانی
- ۳۸- پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و جهاد و برده‌داری
علی اصغر رضوانی
- ۳۹- پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و حقوق اقلیت‌ها و ارتداد
علی اصغر رضوانی
- ۴۰- پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و حقوق زن
علی اصغر رضوانی
- ۴۱- پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و صلح طلبی
علی اصغر رضوانی
- ۴۲- تاریخ امیرالمؤمنین علیه السلام / دو جلد
شیخ عباس صفایی حائری
- ۴۳- تاریخ پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله / دو جلد
شیخ عباس صفایی حائری

- ۴۴- تاریخچه مسجد مقدس جمکران / (فارسی، عربی، اردو، انگلیسی) واحد تحقیقات
- ۴۵- تاریخ سیدالشهداء علیه السلام شیخ عباس صفایی حائری
- ۴۶- تجلیگاه صاحب الزمان علیه السلام سید جعفر میرعظیمی
- ۴۷- تشریف یافتگان (چهار دفتر) میرزا حسین طبرسی نوری
- ۴۸- جلوه‌های پنهانی امام عصر علیه السلام حسین علی پور
- ۴۹- چهارده گفتار ارتباط معنوی با حضرت مهدی علیه السلام حسین گنجی
- ۵۰- چهل حدیث / امام مهدی علیه السلام در کلام امام علی علیه السلام سید صادق سیدنژاد
- ۵۱- چهل حدیث برگزیده از پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم احمد سعیدی
- ۵۲- حضرت مهدی علیه السلام فروغ تابان ولایت محمد محمدی اشتهاردی
- ۵۳- حکمت‌های جاوید محمد حسین فهیم‌نیا
- ۵۴- ختم سوره‌های یس و واقعه واحد پژوهش
- ۵۵- خزائن الأشعار (مجموعه اشعار) عباس حسینی جوهری
- ۵۶- خورشید غایب (مختصر نجم الناقب) رضا استادی
- ۵۷- خوشه‌های طلایی (مجموعه اشعار) محمد علی مجاهدی (پروانه)
- ۵۸- دار السلام شیخ محمود عراقی میثمی
- ۵۹- داستان‌هایی از امام زمان علیه السلام حسن ارشاد
- ۶۰- داغ شقایق (مجموعه اشعار) علی مهدوی
- ۶۱- در انتظار منجی (روسی) آلمات آبسالیکوف
- ۶۲- در جستجوی نور صافی، سبحانی، کورانی
- ۶۳- در کربلا چه گذشت؟ (ترجمه نفس المهموم) شیخ عباس قمی / کمره‌ای
- ۶۴- دفاع از حریم امامت و ولایت (مختصر شب‌های پیشاور) کریم شنی
- ۶۵- دلشده در حسرت دیدار دوست زهرا قزلقاشی
- ۶۶- دین و آزادی محمد حسین فهیم‌نیا

- ۶۷- رجعت یا حیات دوباره
احمد علی طاهری ورسی
- ۶۸- رسول ترک
محمد حسن سیف‌اللهی
- ۶۹- روزنه‌هایی از عالم غیب
سید محسن خرازی
- ۷۰- زیارت ناحیه مقدسه
واحد تحقیقات
- ۷۱- سحاب رحمت
عباس اسماعیلی یزدی
- ۷۲- سخنرانی مراجع در مسجد جمکران
واحد پژوهش مسجد مقدس جمکران
- ۷۳- سرود سرخ انار
الهه بهشتی
- ۷۴- سقا خود تشنه دیدار
طهورا حیدری
- ۷۵- سلفی‌گری (وهابیت) و پاسخ به شبهات
علی اصغر رضوانی
- ۷۶- سیاحت غرب
آقا نجفی قوچانی
- ۷۷- سیمای امام مهدی عج در شعر عربی
دکتر عبداللهی
- ۷۸- سیمای جهان در عصر امام زمان عج (دوجلدی)
محمد امینی گلستانی
- ۷۹- سیمای مهدی موعود عج در آئینه شعر فارسی
محمد علی مجاهدی (پروانه)
- ۸۰- شرح زیارت جامعه کبیره (ترجمه الشمس الطالعه)
محمد حسین نائیجی
- ۸۱- شمس وراء السحاب / عربی
السید جمال محمد صالح
- ۸۲- صبح فرا می‌رسد
مؤسسه فرهنگی تربیتی توحید
- ۸۳- ظهور حضرت مهدی عج
سید اسدالله هاشمی شهیدی
- ۸۴- عاشورا تجلی دوستی و دشمنی
سید خلیل حسینی
- ۸۵- عریضه نویسی
سید صادق سیدنژاد
- ۸۶- عطر سبب
حامد حجتی
- ۸۷- عقد الدرر في أخبار المنتظر عج / عربی
المقدس الشافعی
- ۸۸- علی عج مروارید ولایت
واحد تحقیقات
- ۸۹- علی عج و پایان تاریخ
سید مجید فلسفیان

- ۱۱۳ - منشور نینوا / مجید حیدری فر
- ۱۱۴ - موعودشناسی و پاسخ به شبهات / علی اصغر رضوانی
- ۱۱۵ - مهدی علیه السلام تجسم امید و نجات / عزیزالله حیدری
- ۱۱۶ - مهدی منتظر علیه السلام در اندیشه اسلامی / العمیدی / محبوب القلوب
- ۱۱۷ - مهدی موعود علیه السلام، ترجمه جلد ۱۳ بحار - دو جلد / علامه مجلسی علیه السلام / ارومیه‌ای
- ۱۱۸ - مهربان تر از مادر / نوجوان / حسن محمودی
- ۱۱۹ - مهر بیکران / محمد حسن شاه آبادی
- ۱۲۰ - میثاق منتظران (شرح زیارت آل یس) / سید مهدی حائری قزوینی
- ۱۲۱ - ناپیدا ولی با ما / (فارسی، ترکی استانبولی، انگلیسی، بنگالا) / واحد تحقیقات
- ۱۲۲ - نجم الثاقب / میرزا حسین نوری علیه السلام
- ۱۲۳ - نجم الثاقب (دو جلدی) / میرزا حسین نوری علیه السلام
- ۱۲۴ - ندای ولایت / بنیاد غدیر
- ۱۲۵ - نشانه‌های ظهور او / محمد خادمی شیرازی
- ۱۲۶ - نشانه‌های یار و چکامه انتظار / مهدی علیزاده
- ۱۲۷ - نگاهی به مسیحیت و پاسخ به شبهات / علی اصغر رضوانی
- ۱۲۸ - نماز شب / واحد پژوهش مسجد مقدس جمکران
- ۱۲۹ - نهج الکرامه گفته‌ها و نوشته‌های امام حسین علیه السلام / محمد رضا اکبری
- ۱۳۰ - و آن که دیرتر آمد / الهه بهشتی
- ۱۳۱ - واقعه عاشورا و پاسخ به شبهات / علی اصغر رضوانی
- ۱۳۲ - وظایف منتظران / واحد تحقیقات
- ۱۳۳ - ویژگی‌های حضرت زینب علیه السلام / سید نورالدین جزائری
- ۱۳۴ - هدیه احمدیه / (جیبی، نیم جیبی) / میرزا احمد آشتیانی علیه السلام
- ۱۳۵ - همراه با مهدی منتظر / مهدی فتلاوی / بیژن کرمی

- ۱۳۶ - یاد مهدی علیه السلام
محمد خادمی شیرازی
- ۱۳۷ - یار غائب از نظر (مجموعه اشعار)
محمد حجتی
- ۱۳۸ - ینابیع الحکمة / عربی - پنج جلد
عباس اسماعیلی یزدی

جهت تهیه و خرید کتاب‌های فوق، می‌توانید با نشانی:
قم - صندوق پستی ۶۱۷، انتشارات مسجد مقدّس جمکران مکاتبه و یا با
شماره تلفن‌های ۰۲۵۱-۷۲۵۳۳۴۰، ۷۲۵۳۷۰۰ تماس حاصل نمایید.
کتاب‌های درخواستی بدون هزینه پستی برای شما ارسال می‌گردد.

سایر نمایندگی‌های فروش:

- تهران: ۰۲۱-۶۶۹۲۸۶۸۷، ۶۶۹۳۹۰۸۳
یزد: ۰۳۵۱-۶۲۸۰۶۷۱-۲، ۶۲۴۶۴۸۹
فریدونکار: ۰۱۲۲-۵۶۶۴۲۱۲-۱۴